

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра правоохоронної діяльності

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПРАВООХОРОННА ФУНКЦІЯ ДЕРЖАВИ: ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ
ПІДХОДИ**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітньо-наукова програма Правоохоронна діяльність

Спеціальність 262 Правоохоронна діяльність

Галузь знань 26 Цивільна безпека

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 20 вересня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до навчальної дисципліни
3. Мета та цілі навчальної дисципліни
4. Програмні компетентності та результати навчання
5. Організація навчання
6. Система оцінювання навчальної дисципліни
7. Політика навчальної дисципліни
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Правоохоронна функція держави: теоретико-правові підходи
Викладач (-і)	Сворак Степан Дмитрович, доктор юридичних наук, доктор історичних наук, професор кафедри теорії держави і права, професор Гуменицька Валентина Володимирівна, асистент кафедри правоохоронної діяльності
Контактний телефон викладача	Сворак Степан Дмитрович, (0342) 59-61-33 Гуменицька Валентина Володимирівна, (0342) 59-61-33
E-mail викладача	Сворак Степан Дмитрович, stepan.svorak@pnu.edu.ua Гуменицька Валентина Володимирівна, valentyana.humenytska@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Консультації проводяться відповідно до графіку консультацій та розкладу занять на кафедрі. Також можливі консультації шляхом листування через електронну пошту, зокрема, перевірка виконаних індивідуальних завдань та завдань для самостійної роботи.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є загальні закономірності виникнення, розвитку та функціонування держави і права, вивчення сутності, завдань і основних аспектів правоохоронної діяльності, її місця в структурі державної влади, детальний аналіз правоохоронної функції держави як однієї з основних пріоритетних напрямків державної політики.</p> <p>Програма навчальної дисципліни складається з таких <u>змістових модулів</u>:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Наукознавчі питання теорії держави і права. Функції держави. 2. Формування, будова та дія права. <p>«Правоохоронна функція держави: теоретико-правові підходи» - теоретична та базова навчальна дисципліна, що має на меті оволодіння здобувачами системою сучасних теоретичних знань про загальні правові явища та державні інститути, розуміння функцій держави, форм та суб'єктів реалізації цих функцій, правових основ правоохоронної діяльності, дотримання основних принципів реалізації правоохоронної функції держави. Вона закладає основу для розуміння права як соціального регулятора та держави як основного інституту управління суспільством.</p> <p>Навчальна дисципліна покликана сприяти засвоєнню здобувачами комплексу знань щодо доктринальних підходів до визначення «правоохоронна функція держави», що становить комплексний пріоритетний напрямок державної політики, цілісного уявлення про правоохоронну діяльність держави, її значення та роль у забезпеченні правопорядку.</p> <p>Здобувачі повинні, насамперед, бути глибоко обізнані з основними принципами, закономірностями і механізмами, що визначають функціонування держави і права, оволодіти понятійним апаратом та науковими категоріями, що становлять підґрунтя для правотворчої та правозастосовчої діяльності, а також розвинути правову культуру і свідомість правоохоронців.</p> <p>Вивчення загальних закономірностей виникнення, функціонування та розвитку державно-правової дійсності, які є предметом дослідження даної дисципліни, допомагає вирішувати правові проблеми, пояснює, як закони впливають на суспільство і як їх реформувати для досягнення справедливості й ефективності. Навчальна дисципліна</p>	

«Правоохоронна функція держави: теоретико-правові підходи» є базою для розуміння формування законодавства, напрямків діяльності правоохоронних органів і розробки політики ефективної діяльності держави у сфері захисту основ конституційного ладу, у тому числі прав, свобод і законних інтересів людини і громадянина, законності та правопорядку.

Відповідно питання опанування дисципліни є необхідною складовою якісної підготовки фахівців в галузі цивільної безпеки.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Правоохоронна функція держави: теоретико-правові підходи» є оволодіння системою сучасних теоретичних знань про закономірності виникнення, розвитку та функціонування держави і права, а також їхнього взаємозв'язку з іншими соціальними інститутами, вивчення сутності, завдань і основних аспектів правоохоронної діяльності, її місця в структурі державної влади, детальний аналіз правоохоронної функції держави як однієї з основних пріоритетних напрямків державної політики.

Основними цілями вивчення навчальної дисципліни «Правоохоронна функція держави: теоретико-правові підходи» є набуття загальних та фахових компетентностей щодо розуміння функцій держави, форм та суб'єктів реалізації цих функцій, правових основ правоохоронної діяльності, дотримання основних принципів реалізації правоохоронної функції держави; засвоєння цілісної системи державно-правових понять і категорій; ознайомлення здобувачів з практикою застосування понятійного апарату та методологічного інструментарію юриспруденції; розвиток вмінь аналізувати правові явища та процеси, здатність до аналізу і розуміння змісту нормативно-правових актів, а також інших формально-юридичних джерел права; вироблення у здобувачів навиків самостійного правового мислення, вміння творчо аналізувати і узагальнювати державно-правові явища, правильно користуватися науковою та навчальною літературою і першоджерелами; формування правової культури і громадянської свідомості.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області.

Фахові компетентності:

СК1. Усвідомлення функцій держави, форм реалізації цих функцій, правових основ правоохоронної діяльності; дотримання основних принципів реалізації правоохоронної функції держави.

СК3. Здатність професійно оперувати категоріально-понятійним апаратом права і правоохоронної діяльності.

СК4. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань та навичок у професійній діяльності.

СК5. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати правову інформацію з різних джерел.

СК6. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

СК10. Здатність визначати належні та придатні для юридичного аналізу факти.

Програмні результати навчання:

PH1. Розуміти історичний, економічний, технологічний і культурний контексти розвитку правоохоронної діяльності.			
PH11. Знати і розуміти сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.			
PH14. Здійснювати пошук та аналіз новітньої інформації у сфері правоохоронної діяльності, мати навички саморозвитку та самоосвіти протягом життя, підвищення професійної майстерності, вивчення та використання передового досвіду у сфері правоохоронної діяльності.			
PH17. Використовувати основні методи та засоби забезпечення правопорядку в державі, дотримуватись прав і свобод людини і громадянина, попередження та припинення нелегальної (незаконної) міграції та інших загроз національної безпеки держави (кібербезпеку, економічну та інформаційну безпеку тощо).			
5. Організація навчання			
Обсяг навчальної дисципліни			
Вид заняття		Загальна кількість годин	
лекції		12	
семінарські заняття / практичні / лабораторні		18	
самостійна робота		60	
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/ вибірковий
1	262 Правоохоронна діяльність	1	Нормативний
Тематика навчальної дисципліни			
Тема		кількість год.	
		лекції	заняття
			сам. роб.
Змістовий модуль 1. Наукознавчі питання теорії держави і права. Функції держави			
Тема 1. Походження держави. Поняття та сутність держави		2	2
Тема 2. Функції держави, форма, механізм та апарат держави. Функціональна та об'єктна охоронна діяльність		2	4
Тема 3. Поняття, сутність та цінність права. Правова держава та верховенство права		2	2
		10	
Змістовий модуль 2. Формування, будова та дія права			
Тема 4. Принципи права. Норма права. Джерела права.		2	4
Тема 5. Правовідносини, тлумачення та реалізація правових норм. Правоохоронна, правозастосовна та правотворча функція держави.		2	4
Тема 6. Правова поведінка. Правопорушення. Юридична відповідальність. Адміністративна діяльність правоохоронних органів		2	2
		12	12
ЗАГ.:		12	18
		60	
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Загальна система оцінювання навчальної дисципліни визначається Положенням про порядок оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, затвердженого Вченою радою ННЮІ ПНУ імені Василя		

	<p>Стефаника, протокол № 13 від 27.06.2024 р. – текст розміщений на сайті Інституту https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2024/08/polozhennia_pro_poriadok_otsiniuvannia_uspishnosti_zdobuvachiv_u_nniui_2024.pdf</p> <p>Максимальна оцінка за результатами вивчення навчальної дисципліни становить 100 балів. Система оцінювання навчальної дисципліни включає в себе кілька компонент: оцінка за виконання підсумкової контрольної роботи (20 балів); оцінка за семінарські заняття (25 балів); оцінка індивідуальної роботи здобувача освіти (5 балів). Результати екзамену (бал за екзамен) оцінюються максимально 50 балів.</p>
Вимоги до письмових робіт	<p>Вивчення дисципліни передбачає обов'язкове виконання всіма здобувачами вищої освіти письмової модульної контрольної роботи. Робота виконується на 9-му семінарському занятті та охоплює два змістових модулі: Наукознавчі питання теорії держави і права. Функції держави. Формування, будова та дія права. На контрольну роботу виносяться 1 описове запитання, яке оцінюється в 8 балів, 2 коротких описових питань (перелічити ознаки, скласти схему тощо), які оцінюються по 3 бали кожне, завдання щодо визначення 3-х термінів, які оцінюються по 2 бали кожен. Максимальний бал за контрольну роботу становить 20 балів. За бажанням (для отримання додаткових до 5 балів) здобувачі освіти можуть виконувати індивідуальне завдання. Перелік тем, приклади підготовки та критерії оцінювання індивідуальних завдань знаходяться на кафедрі.</p>
Семінарські заняття	<p>Система оцінювання семінарських занять передбачає поточні оцінки успішності (5 – «відмінно», 4 – «добре», 3 – «задовільно», 2 – «незадовільно») – виставляються під час проведення семінарських (практичних) занять. Підсумкова оцінка за семінарські (практичні) заняття виставляється в кінці семестру за результатами роботи на семінарських (практичних) заняттях, самопідготовки і є середнім арифметичним (заокругленим до сотих) всіх отриманих оцінок за семінарські (практичні) заняття та оцінок за відпрацьовані заняття. Підсумковий бал за семінарські (практичні) заняття (максимально 25 балів) – підсумкова оцінка за семінарські (практичні) заняття, помножена на коефіцієнт 5, заокруглена до цілого.</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі екзамену і є формою оцінювання результатів навчання на завершальному етапі вивчення дисципліни. Здобувач освіти вважається допущеним до семестрового контролю з навчальної дисципліни (семестрового екзамену), якщо він виконав усі види робіт, передбачені силабусом.</p>
Підсумковий контроль	<p>Підсумковий контроль – екзамен. Екзамен може проводитися як у письмовій, так і усно-письмовій чи усній формах та охоплює весь обсяг навчальної дисципліни. Екзаменаційна робота оцінюється від 1 до 50 балів. Зміст питань, що виносяться на екзамен, форма та структура завдань та їх оцінювання визначається керівником навчальної дисципліни, затверджується на засіданні кафедри. Отриманий в результаті складення екзамену бал заноситься у відомість успішності, додається до виставлених балів за семінарські (практичні) заняття, контрольну роботу та індивідуальні завдання і складає підсумковий семестровий бал.</p>
7. Політика навчальної дисципліни	

Письмові роботи:

Планується виконання здобувачами обов'язкової письмової контрольної роботи, письмових тестових, схематичних, теоретико-аналітичних завдань за темами семінарських занять та темами, які винесені на самостійне опрацювання, також додаткових письмових індивідуальних завдань. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у визначені керівником терміни, загалом, не пізніше дня проведення останнього семінарського заняття. Під час роботи над індивідуальним завданням не допустимо порушення академічної доброчесності.

Академічна доброчесність:

Очікується, що здобувачі будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf>

Відвідування занять

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі здобувачі відвідають лекції і практичні заняття навчальної дисципліни.

Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття. За пропущені лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник курсу віднімає 5 балів від підсумкового семестрового балу студента (п. 5.1.2 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <https://law.pnu.edu.ua/організація-навчального-процесу/>).

Неформальна освіта.

Зарахування результатів неформальної освіти, яка здобувається за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій здійснюється відповідно до Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (редакція 3) <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

1. Шестопалова Л. Теорія права та держави: навч. посіб. Київ: Паливода А. В., 2012. 256 с.
2. Теорія держави і права: Навч. посіб. / С. К. Бостан та ін. К.: Академія, 2013. 346 с.
3. Мурашин О.Г. Загальна теорія держави і права: Підручник. Відкритий міжнар. ун-т розвитку людини "Україна". Київ: Ун-т "Україна", 2014. 560 с.
4. Загальна теорія права: підручник / за заг. ред. М.І. Козюбри. Київ: Ваїте, 2015. С. 66-102.
5. Теорія держави і права: Підручник / За ред. О. В. Петришина; Нац. ун-т «Юридична академія України ім. Ярослава Мудрого». Х.: Право, 2015. 368 с.
6. Лисенков С.Л. Теорія держави і права: Підручник. К.: Юрінком Інтер, 2015. 447 с.
7. Машков А. Д. Теорія держави і права: Підручник. Київ: ВД Дакор, 2016. 492 с.
8. Кельман М.С. Загальна теорія держави і права: Підручник. К.: Кондор-Видавництво, 2016. 716 с.
9. Теорія держави і права : підруч. / кол. авт. ; кер. авт. кол. Ю.А. Ведерніков. 3-є вид.

перероб. і допов. Дніпро : ДДУВС; Ліра ЛТД. 2016. 480 с.

10. Тополевський Р. Б. Теорія держави і права : навч. посібник / Р. Б. Тополевський, Н. В. Федіна. Львів : ЛьвДУВС, 2020. 268 с.

11. Скакун О. Ф. Теорія права і держави. 4-те видання, стереотипне. Підручник. Київ : Алерта, 2021. 528 с.

12. Загальна теорія права. Академічний курс: підручник. За ред. С.В. Бобровник. К.: Юрінком Інтер, 2021. 576 с.

13. Теорія держави і права : навч. посібник / Н. М. Крестовська, Л. Г. Матвєєва, Я. О. Тицька та ін. Одеса, 2021. 193 с.

14. Крестовська Н.М., Матвєєва Л.Г. Теорія права і держави. Підручник, практикум, тести. К.: Юрінком Інтер, 2022. 584 с.

Детальний перелік монографічної, наукової, науково-практичної літератури, нормативних джерел та інформаційних ресурсів до кожної теми міститься в Методичних рекомендаціях до вивчення відповідної дисципліни, які надаються здобувачу в електронній формі до початку семестру.

Сворак С. Д. Правоохоронна функція держави: теоретико-правові підходи. Методичні вказівки для підготовки до семінарських занять здобувачам вищої освіти денної форми навчання спеціальності 262 Правоохоронна діяльність. Івано-Франківськ: Навчально-науковий юридичний інститут Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника, 2024. 28 с.

Викладач _____ Степан СВОРАК